

Ispanai pasiryžę kovon prieš radikalus

AUSTRIJA YRA GLAUDŽIUOSE SANTYKIUOSE SU VATIKANU IR ITALIJA

VOKIETIJOS FAŠISTAI PASI- ŽADA NESPAUSTI AUKŠ- TOSIOS SILEZIJOS ŽYDŲ

Valiutų patvarkymas bus svarbiausias klausimas Londone

ISPANAI PASIRYŽTA KO- VOTI PRIEŠ RADIKALUS

MADRIDAS, birž. 6. — Dėl Ispanijos vyriausybės pripažinto priešbažnytinio įstatymo, šventojo Tėvo Pijaus XI atstovas (nuncijus) Ispanijai, Jo Eksc. arkivyskupas Tedešchini, apturi tūkstančius telegramų ir laišku. Ispanai katalikai pasiryžta kovoti prieš minėtą įstatymą ir prieš radikalią vyriausybę, kuri nesiskaito su gyventojais, ypač su jų norais ir troškimais.

PASIŽADA ŽYDŲ NES- PAUSTI

ŽENEVA, birž. 7. — Vokietijos atstovas T. Sąjungos taryboje vakar čia tos tarybos susirinkime garbės žodžiu užtikrino, kad Aukštosios Silezijos žydai nebūs spaudžiami ir kai kurie žydai profesionalai bus grąžinti į savo pozicijas.

SVARBIAUSIAS KONFE- RENCIJOJE KLAUSIMAS

LONDONAS, birž. 7. — Iš atvykstančių čia ekonominės konferencijon J. Valstybių delegatų patirta, kad jų programoj svarbiausias klausimas bus valstybių valiutų patvarkymas (stabilizavimas). Amerikiečiams ypač daug rūpi savo doleriui patvarumą nustatyti.

AFGANO ATSTOVAS NUŽUDYTAS

BERLYNAS, birž. 7. — Afgano atstovas Vokietijai, princas Mohamed Asis Khan savo pasiuntinybės bute penkis kartus peršautas ir nužudytas. Policija areštavo įtariamąjį studentą Kemel Syedą.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS FILIPINUOSE

MANILA, birž. 7. — Kai kurias Filipinų salas ištiko stiprus žemės drebėjimas.

VATIKANAS, birž. 6. — Austrija pasirašė konkordatą (sutartį) su šventuoju Sostu.

SUSIRIŠO SU VATIKANU IR ITALIJA

VIENA, Austrija, birž. 7. — Iš Romos grįžo kancleris E. Dollfuss. Tenai viešėdamas jis pasirašė konkordatą su šventuoju Sostu, o iš Italijos vyriausybės gavo užtikrinimą, kad Vokietijos fašistai nepuls Austrijos ir neprijungs jos Vokietijon.

Tokiu būdu Austrija glaudžiai susirišo religiniais ryšiais su Vatikanu ir politiniais — su Italija.

AMERIKIETIS LAKŪNAS OMSKE

MASKVA, birž. 6. — Šiandien Sibiro mieste Omske nusileido skrendas aplink žemę amerikietis lakūnas J. Mattern. Labai pavargęs ir jis pasiryžo Omske gerai išsimiegoti.

37 NUŽUDYTA KIUBOJ

HAVANA, birž. 6. — Santa Clara provincijoje sukilėliai veikia. Vyriausybė skelbia, kad vakar 25 sukilėliai ir 12 kareivių žuvo.

SPRINGFIELD, Ill., birž. 7. — Pardavimo mokesčius senatas vakar sumažino nuo 2 iki 1 nuošimčio.

PAVOJUS ŽODŽIO LAISVEI

INDIANAPOLIS, Ind., birželio 6. — Amerikos laikraščių leidėjų sąjungos radijo komisijos pirmininkas E. H. Harris pareiškia, kad krašto vyriausybė nejuokiomis rengia pavojų žodžio laisvės teisei. Tai daro federalinė radijo komisija, kuri visam krašte leidžia privačiams interesams

1. Pulk. E. M. Watson; prez. Rooseveltas jį paskyrė vyriausioju sau militarinio padovu. 2. Berlyno studentai fašistai degina žydų, ypač socialistų, parašytus veikalus; deginamas knygas jie surinko daugiausia iš privačių knygynų. 3. J. Valstybių aukso žvaigždžių motinos vyksta į Prancūziją, aplankyti karo metu žuvusiųjų ten savo sūnų kapus; jos keliauja šio krašto vyriausybės lėšomis; anais metais kongresas tam tikslui skyrė reikalingą fondą.

BEDARBIAI NORI ĮSIVERŽ- TI Į DIRBTUVES

DETROIT, Mich., birž. 6. — Keli tūkstančiai bedarbių, kuriems vadovauja komunistai, vakar mėgino įsiveržti į Fordo dirbtuves Dearborne. Policija juos sulaikė. Tad dalis jų per naktį apsislojo šalia Dearborn miesto ribų. Mėgins šiandien "pulti" dirbtuves.

Bedarbių vadai pranešė, kad jie neturi blogųjų tikslų. Jie, sako, nori tik įduoti savo reikalavimus Fordui. O tie reikalavimai liečia darbo sąlygas, atlyginimą ir bedarbių šelpimo klausimą.

REIKALAUŠ MIRTIES BAUSMĖS

KANSAS CITY, Mo., birž. 6. — Šio miesto manadžiorio McElroy dukters du pagrobėjai laikomi kalėjime. Jie išpažino. Kiti keli dar ieškomi.

Valstybės prokuroras nusprendė teisme reikalauti, kad visi pagrobėjai būtų mirties bausme bausti.

NENORI MOKĖTI SKOLŲ

ROMA, birž. 7. — Italijos globojamos Albanijos karaliaus Zog kaž kodėl nenori mokėti skolų Italijai. Vyksta rimti nesusipratimai.

radiją monopolizuoti. Svarbiausias ir didžiausias oro bangas minėta komisija pavadė vienai ar dviem didelio kapitalo grupėm ir šias monopolijas apsaugoja, kad į jas kas kitas neįsiveržtų. O tos grupės nepaiso visuomenės, bet tik savo interesų žiūri.

Tokiu būdu, sako Harris, laisvuojų žodžiu pasilieka tik spauda, kuri per visą laiką ir gina minėtą laisvę.

CHICAGOJE

IR MAŽASIS BALOTAS PRIPAZINTAS

Pirmadienio balsavimu Chicagos piliečiai mažuoju balotu pripažino du miesto ir miestelių aktui priedus. Vienas tų priedų yra, kad Chicagos išdėlioti leidžiama už Chicagos ribų į bankus dėti miesto pinigų.

O kitu aiškinama miesto korporacijos advokato pareiga, ar jis turi teisme ginti traukia mus už ką nors tiesios miesto valdininkus, ar darbininkus. Šiuo priedu išaiškinta, kad jis turi tai daryti tik miesto tarybai nurodžius.

IŠ NEW YORKO DVIRAČIU

Chicagos šimtmečio pažangos parodą pamatyti iš New Yorko dviračiu atvyko Emile Rodney, 21 m. amž. Jis baigęs Virginijos universitetą. Šiuo priedu išaiškinta, kad jis turi tai daryti tik miesto tarybai nurodžius.

SUMAŽINTOS ALGOS

Išrinktiems iš naujo ir naujiems teisėjams Illinois valstybėje sumažintos algos. Balsavimų dieną gubernatorius pasirašė legislatūros pripažintą bilį.

"MUNŠAINES" AUKA

Stricklando namuose, 4417 Harrison gat. keturių metų vaikuokas rado buteliuką su "munšaine," keletą lašų prarijo ir už kelių valandų mirė.

Pereitą pirmadienį balsavimuose Chicagoj iš kiekvienos dešimties devyni piliečiai pasisakė už 18-ojo priedo atšaukimą.

BAIGIAS SAUSŲJŲ VEIDMAINYBĖ

Illinois valstybės piliečiai nubalsavo atšaukti 18-ąjį priedą. Chicagos majoras Kelly pareiškia, kad sausųjų veidmainybė baigias. Per ilgus metus ne krašto vyriausybė pelnė mokesčius už svaiginamuosius gerymus, bet raketieriai ir galvažudžiai. Kai kurie jų susikrovė didelius turtus.

DEMOKRATAI LAIMEJO

Pereitą pirmadienį teisėjų rinkimuose visi demokratai laimėjo. Net vyriausiajam valstybės teisme nebus nė vieno respublikono. Nepaisyta nė Chicagos advokatų sąjungos nurodymų.

KELETAS SUŽEISTA

NEW YORK, birž. 6. — Pradėjęs skristi į Chicago didelės keleivinės lėktuvos su dviem lakūnais ir 9 keleiviais šalia Newark, N. J., turėjo nusileisti sustojus vieno sparno motorui. Keletas asmenų sužeista. Kiti smarkiai supurtyta.

PASKIRTAS ABITRAS

WASHINGTON, birž. 6. — Ginčų sprendimui tarp Ohio valstybės anglių kasyklų savininkų ir angliakasių prezidentas Rooseveltas paskyrė arbitras — Antioch kolegijos, Yellow Springs, Ohio, prof. Leisersoną.

WASHINGTON, birž. 7. — Sausųjų organizacijų vadai kreipėsi į prezidentą Rooseveltą, kad neragintų valstybių atšaukti 18-ąjį priedą. Sako, tas būtų priešinga amerikoniškai dvasiai.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

LIETUVISKAS FRONTAS UNIVERSITETE

Septynios universiteto lietuvių studentų korporacijos šiomis dienomis sudarė lietuvių studentų korporacijų sąjungą, kuri pavadinama prezidentu sambūriu. Šios bendros lietuvių studentų korporacijų sąjungos tikslas — sudaryti lietuvišką frontą universitete ir sukurti lietuviškas studentų korporacijų tradicijas. Į minėtą sąjungą įeina šios studentų korporacijos. "Fraternitas Lithuania," "Fraternitas Juvenum," "Samogitia," "Saurinas," "Romuva," "Sudavia" ir "Plienas". Iš viso per 350 studentų.

VOKIETIJA VIS MINI KLAIPĖDĄ

Gegužės 21 d. Tiuringijoje buvo atidaryta pamiaklinė salė nuo Vokietijos atskirtoms sritims paminėti. Iškilnėse dalyvavo vokiečių kariškų organizacijų atstovai, su karininkų organizacijos atstovais prie šakos, gen. Horn, išsiuntinėjo nuo Vokietijos atskiruose kraštuose gyvenantiems vokiečiams atsisveikimą, kuriame sveikina tose srityse gyvenančius "ištikimus tautiečius". Tarp kitų, nuo Vokietijos atskirų sričių, buo paminėtas ir Klaipėdos kraštas.

DĖ DAŽNESNIO LAIVŲ PLAUKIOJOMO

Atitinkamose įstaigose yra kilęs sumanymas stengtis pertvarkyti susisiekimą laivais tarp Klaipėdos ir Švedijos. Dabar veikiančios linijos Klaipėda — Kalmar laivai kur suplaukia kas dvi savaites. Prekybos didesniems santykiams praplėsti pageidaujama, kad laivai į šiaurės Švediją, kursuotų kas savaitę.

VARŽYTINĖS VILNIAUS KRASTE

Vilniaus laikraštis "Slowo" šiomis dienomis įdėjo 16 puslapių Vilniaus žemės banko skelbimų apie pardavimą iš varžytinių 400 su viršum dvirčių Naugardo, Gardino, Lucko, Balstogės, Rovno, Pinsko ir Vilniaus srityse. Ta proga laikraštis nurodo, kad pirma skelbimų dalis buvo įdėta į tą "Slowo" numerį, kuris buvo paskirtas 14 metų sukaktuvių minėjimui.

SKAITYKITE IR PLATIN- KITE "DRAUGĄ"

MALŪNO KATASTROFA

AIRIOGALA. — Prieš kelias dienas be niekur nieko Dubysa pradėjo griauti vietinio malūno užtvankas. Nors nelaimė buvo pastebėta laiku, tačiau srovės sulaikyti nebepavyko ir per porą valandų iš užtvankos nebeliko nieko. Nuo stolių padaryta 6,000 litų sumai. Dėl tos pačios priežasties nukentėjo ir elektros stotis.

ZARASUOSE DYKAI ŽE- MĖ DALINA

Zarasų miesto valdyba nutarė duoti naudotis nemokamai 10 metų sklypus aplink Zarasų ežerus, su sąlyga, kad sklype per dvejus metus bus pastatyta vila.

Šiuo žygiu zarasiečiai nori, kad būtų daugiau namų pristatyta, kas leis greičiau išsiplėsti gražiai vasaravimo vietai.

ILLINOISO GYVENTOJŲ SKAIČIUS

WASHINGTON, birž. 6. — 1930 metais Illinois valstybėje turėjo 7,630,654 gyventojus. Užėmė trečiąją vietą valstybių tarpe. Pirmąją vietą užėmė New Yorko, o antrąją — Pensilvanijos valstybė. Spėjama, kad netolimoj ateity Illinois pralenks Pensilvaniją.

ANGLIJA SUSIRŪPINUS SKOLOMIS

LONDONAS, birž. 6. — Anglijos vyriausybė labai susirūpinusi karo skolomis. Dalis reikės išmokėti birželio 15 d. Vyriausybė laukia iš Washingtono kažkokios notos. Skolų klausimu bus sušauktas kabineto narių susirinkimas.

LAVA LIEJASI

NEAPOLIS, Italija, birž. 6. — Ugniakalnis Vesuvijus pradėjo veržtis. Lava liejasi į neapgyventą klonį, kuriame lavos jau keli klodai nukloti. Apgyventų žmonių pašalinti neličia. Numatoma, kad veržimasis greitai bus nutrauktas.

CULVER, Ind., birž. 7. — Vietos militarinės akademijos mokslus baigė 136 kadetai.

ORO STOVIS

CHICAGO IR APYLINKĖS KES. — Šiandien numatomas lietus ir gal kiek vėšiau.

"DRAUGAS"

Išleis kasdien, išskyrus sekmadienius.
PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00, Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija .03c.
Beindradarbiais ir korespondentams raštų negrąžina, jei nepraboma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikrai pašto ženklų.
Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val. kasdien.
Skelbimų kainos prišunčiamos pareikalavus.
Skelbimai sekantisiai dienai priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — .03c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

PASISAKĖ PRIEŠ PROHIBICIJĄ

Užvakar Illinois valstybėje ėjo balsavimai prohibicijos klausimu. Balsuotojai turėjo pasisakyti už ar prieš prohibicijos įstatymo atšaukimą. Balsavinių rezultatų nustebinio prohibicijos šalininkus. Didelė balsų dauguma valstybėje pasisakė už šio nevykusio įstatymo atšaukimą. Net "sausieji" valstybės rajonai balsavo du prieš vieną už prohibicijos atšaukimą. Tuo būdu Illinois valstybė dar kartą parodė savo griežtą nusistatymą prieš neapgalvotą įstatymą, kuris tiek daug blogo visuomenei yra padaręs: sudemoralizavęs jaunimą, išauginęs kriminalistų organizacijas, išnuodijęs daug žmonių, daug piliečių įpratęs laužyti valstybės įstatymus, kalėjimus prikimšęs visokiausio plauko nusikaltėliais ir apsunkinęs taksų mokėtojų naštą.

Balsų proporcija už ir prieš prohibiciją duoda vilties, kad netrukus ir visos kitos valstybės pakeis Illinois ir užbaigs šią nelemtą komediją, iš kurios visos kultūringasis pasaulis juokiasi. Kad visai atšaukti prohibicijos įstatymą, reikia, kad trisdešimt šešios valstybės pasielgtų taip, kaip užvakar Illinois valstybė.

Reikia manyti, kad panaikinus prohibicijos įstatymą, krašte prasidės rimtas žmonių blaivinimo darbas: išaugs blaivininkų organizacijos ir pati valdžia suras priemones toms organizacijoms moraliai ir materialiai pagelbėti.

Kada blaivybės darbas pradės eiti kultūringu, bet ne prievaratos keliu ir ne policinėmis priemonėmis, tada jis seksis ir pilnos

blaivybės idėja sėkmingai platinsis žmonių tarpe.

Bažnyčia, mokyklos, spauda ir organizacijos turės eiti į tą kilnų žmonių blaivinimo darbą. Ir eis.

Tas darbas kitaip eis ir lietuvių tarpe, nes ligšiol jis buvo visai apleistas. Mat, ir mūsų blaivininkai tikėjosi, kad jų darbą padarys pati valdžia. Tačiau išėjo priešingai. Nors valdžia daug milijonų žmonių pinigų išpylė prohibicijos vykinimui, girtybė ne mažėjo, bet didėjo. Tai buvo brangus ir skaudus eksperimentas žmonių sąskaiton.

"PRIEŠ VĖJĄ NEPAPOŠI"

Birželio 5 d. teisėjų rinkimuose laimėjo demokratų sąrašas, kuriame buvo ir aštuoni respublikonai. Respublikonų partijos sąrašas ir "žmonių" partijos sąrašas pralaimėjo visu frontu, nepravėdami teisėjais nė vieno savo žmogaus.

Dabar šiame krašte viešpatuoja demokratų partija. Tai jos gadyė. Jos rankose visos valdžios aparato įstaigos. Partijos mašinerija stipri ir nelengva ją bus greitai laiku sutriuškinti. Tol, kol demokratų partija nesusiskaldė ir vienu frontu dirba, respublikonams nėra jokios vilties bile kokius rinkimus tuo tarpu laimėti. Lietuvių priežodis sako: "prieš vėją nepapūsi."

DŽIUGINANTIS REIŠKENYS

Gegužės mėn. 29 d., Sv. Marijos kolegijoj, Thompson, Conn., įvyko Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų Organizacijos metinis seimas, kuris praėjo dideliu pasisekimu. Jame dalyvavo apie šimtas atstovų ir svečių. Iš centro valdybos narių pranešimų paaiškėjo, kad organizacija per savo gyvavimo septynis mėnesius įsteigė 18 kuopų, išleido žurnalą "Studentų Žodžio" 5 numerus. Padaryta ir daugiau naudingų darbų. Anot organizacijos pirmininko — A. L. Studentų Organizacija stovi lietuviybės ir katalikybės sargyboje, kovoja su ištautėjimo ir nukrikščioninimo šmėklomis, visa jaunatvės kurybine energija dirba tautiško išamoningumo darbą.

Be to, kaip pranešama, seimas didžiu entuziazmu, be jokio pasipriešinimo, užgyrė "Studentų Žodžio" pasirinktąją liniją — žurnalas skiriamas lietuviams, todėl jame ne vieta angliškams straipsnams. "Darb." sako: "Seimas užsibaigė gražiausioje nuotakoje, lydėjusioje atstovų veidais, degančiais darbui pasiryžimo dvasios išraiška."

Iš tikro, tai džiuginantis reiškiny.

LIETUVIŲ KATALIKŲ VIENYBĖ

2334 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.
A. L. R. K. Federacijos Reikalai

KADA BUS FEDERACIJOS KONGRESAS?

Kongresas yra vyriausias Federacijos organas. Kongresą šaukia Centro Valdybos pirmininkas. Vietą paskiria Centro Valdyba.

Toks yra mūsų organizacijos konstitucijos patvarkymas.

Spaudoje keletą kartų jau buvo pranešta, kad Centro Valdyba Federacijos 23 kongresą šaukia Chicagoje. Chicago Federacijos apskritys nutarė prašyti centro, kad kongresui laiką nustatytų rugpjūčio 22, 23 ir 24 dd. Tam Centro Valdyba pritarė.

Dėl to Centro Valdybos pirmininko prof. F. Mastausko įgaliojimu sekretorijatas skelbia, kad **A. L. R. K. Federacijos 23 kongresas įvyks 1933 m. rugpjūčio 22, 23 ir 24 dienomis Chicagoje.**

Turint galvoje, kad šią vasarą eina Pasaulinė Paroda Chicagoje, kad yra daug labai svarbių organizacijos reikalų apsvaistyti, kad iš Lietuvos atvyks žymių veikėjų, kad reikės dar stipriau susiorganizuoti katalikiškai ir tautiškai akcijai, dėl to, reikia tikėtis, kad kongresas bus gausingas atstovais ir svečiais ir vaisingas nutarimais. Federacijos apskričiai, skyriai ir kitos prie Federacijos priklausios draugijos bei organizacijos prašomos iš anksto rengtis prie kongreso, rinkti atstovus ir jiems įteikti (kopijas į centrą siųsti) naudingų mūsų organizacijos gerovei sumanymų. Laiko nedaug, sukurkime!

Nominuokime kandidatus į Centro Valdybą

Šiuo reikalu konstitucija taip nurodo:

"Kandidatus į Centro Valdybą nominuoja Federacijos skyriai po 12 asmenų. Nominuojama patys žymiausi visos Amerikos lietuvių katalikų darbuotojai. Jų sąrašas ne vėliau gegužės 1 d. siunčiamas Federacijos Centro Sekretoriui, kuris savo keliu atskliausiuo nominuoto asmens sutikimo būti kandidatu ir skelbia spaudoj, ne vėliau dvi mėnesiais prieš Kongresą.

Iš skyrių nominuotų kandidatų Federacijos kongresas renka Centro Valdybą, kuri susideda iš devynių asmenų.

Federacijos skyriai prašoni savo susirinkimuose nominuoti po 12 asmenų kandidatais į valdybą ir jų vardus tuojau prisiųsti į sekretoriją, būtent: 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Prašome pasiskubinti, kad iki liepos mėn. 15 dienos sekretorijatas turėtų visų skyrių nominuotus kandidatus.

Federacijos ekskursija į Romą

Birželio mėn. 15 d. išplaukia laivas "Aquitania", kuriuo vyksta Federacijos ekskursija į Romą ir kitas šventas vietas. Ekskursija bus gana gausinga. Kaip jau buvo skelbta, ekskursijos garbės pirmininkas yra J. E. Vyskupas Petras Pranciškus Bučys, M. I. C. Su šia ekskursija vyksta Marijonų kongregacijos Amerikoje Provincijolas gerb. kun. V. Kulikauskas, "Laivo" redaktorius kun. L. Draugelis, kun. dr. J. Koncius ir visa eilė kitų žymių asmenų. Ekskursijai vadovauja Lietuvių Kolegijos direktorius kun. dr. J. Naviekas. Taigi, Amerikos lietuvių katalikai bus tinkamai atstovaujami Romoje šiais šventaisiais metais.

Kas dar norėtų prie šios ekskursijos prisidėti, dar ga-

LIETUVOS VALSTYBĖS KONSERVATORIJ

(Tęsinys)

Kai kunigaikštis B. Oginskis panorėjo savo dvare steigti muzikos mokyklą, kreipėsi į Varšuvos Konservatoriją prašydamas prisiųsti atatinamą vedėją. Tais metais (su- lig Kalvaičio biogr. pripuola 1874 m.) baigia konservatoriją lietuvis, nuo Vištyčio, Juozas Kalvaitis (žūr. jo biografiją mano parašytą "Muzikos Meno" 12 Nr., 1924 m.), vargonų ir fortepionų skyrius. Direkcija jauną Juozą pasiunčia Rietavan ir ten prasideda pirmieji darbai. Pirmaisiais mokslo metais randasi iš apylinkės net 10 mokinių. Tuomet ten buvo mokinama vargonuoti, pianu skambinimo,

smuiko, elementarės muzikos teorijos, solfedžio, harmonijos remiantis lenkų teretikų vadoveliais. Neilgai laukus iš esamų mokinių ir dvaro tarnautojų buvo organizuotas mišrus choras bažnytiniais giedojimams. Matyti, kad darbas buvo rimtai pradėtas, nes daugelis iš tuomet buvusių toje mokykloje mokinių, buvo pasiųsti Varšavos konservatorijon kunigaikščio lėšomis, kurie baigę užėmė labai svarbias vietas muzikos dirvoje. Pav.: Aloizas Butkevičius buvo ilgus metus Varšuvos konservatorijos vargonų klasės profesorium, mirus garsiam vargonų virtuozui ir kompo-

(Tęsinys 4 pusl.)

lėtų suspėti, ypač Amerikos piliečiai. Tik ko greičiausiai reiktų apie tai pranešti Federacijos sekretorijai.

3-čio skyriaus veikimas

Federacijos 3-čio skyriaus pirm. J. Laučka sekretorijai rašo:

"Federacijos 3-čio skyriaus valdyba praneša, kad žemiau išvardintos draugijos priklaus 3-čiam skyriui: 1. L. D. S. 1 kp., 2. L. Vyčių 17 kp., 3. Blaivininkų 49 kp., 4. Saldžiausios Širdies V. Jėzaus dr. J. Jėzaus Pašalpinė dr. J. Lie- tuvos Dukterų dr. J. 7. Mote- ryų Są- gos 13 kp., 8. Pranciš- konų Brolija, 9. Apaštalytės dr. J. 10. Parapijos choras, 11. Amžinojo Ražančiaus, 12. T. Marijonų Rėmėjų dr. J. 13. Mergaičių sodali- cija, ir 14. Sv. Petro parapi- ja.

"Šia proga pranešu, kad mūsų skyrius laike skelbiame katalikų akcijos ir spaudos vajeaus nesiėmė iniciatyvos šio

je kolonijoje vajeaus vykdyti, nes skyriaus Dvasios Vado kun. Pr. Virmausko pastango- mis toks vajeaus buvo vykdo- mas 1932 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiuose ir šių metų sausio mėnesį.

"Skyriaus iniciatyva ir vado- vybėje praėjusiais metais paminėta Lietuvos nepriklausomybės 15 metų sukaktuvės, Kęstučio 550 metų mirties sukaktuvės ir Vilniaus gedulo diena, surinkta aukų Lietuvos Katalikų Universitetui ir Vilniaus lietuvių našlaičiams. Šiuo metu rengiamasi Naujos Anglijos Lietuvių Dienai."

Iš šio pranešimo matyti, kad Bostono lietuvių katali- kai yra gerai susiorganizavę ir kad daug veikia, tad neste- bėtina, jei jie gražių darbų nuveikia.

Pageidaujama, kad ir kiti Federacijos skyriai panašius raportus iš savo veikimo sekretorijai prisiųstų. Laukia- me.

Federacijos Sekretorius

P. Gudas

1833 - CHICAGO - 1933

(Tęsinys)

Plote tarp Naujosios Anglijos ir Virginijos buvo švedų ir holandų kolonijos. Jų gyvavimas pasibaigė 1674 metais. Jos visos pateko Anglijos valdžiai. Tokiu būdu visas Atlantiko pakraštis nuo Kanados iki Carolinos patapo Anglijos kolonijomis, o jų skaičius buvo 13.

Pirmieji anglų kolonistai buvo vienos tautos, bet skirtingų papročių, skirtingų idealų, skirtingų religijų. Jie, vieni, turėjo laikyti ryšius, nes jiems grėsė bendras priešas — indijonai. Toliau toms anglų kolonijoms reikėjo žinoti, kad atsilaukiant prieš prancūzus, kurie jau senai įsistatino Kanadoje. Dar vėliau kolonijoms reikėjo bendrai priėmiant prieš Anglijos vyriausybės varžymus.

Nors indijonai buvo karingi ir drąsūs, bet jų galybė buvo menka, nes nebuvo vienybės jų tarpe. Todėl kaip anglams, taip ir prancūzams nebuvo sunku su jais apsidirbti. Bet kuomet anglų ir prancūzų interesai susipainiojo, tai abiem tautoms buvo labai rimtas dalykas. Varžyti buvo tokios smarkios, kad viena ar kita pusė turėjo būti įveikta.

Anglų kova su prancūzais

Kaip jau aukščiau minėta prancūzai buvo aplenkę anglus Amerikos koloniza-

vime. Jie buvo užgrobę didžius žemės plotus. Bet prancūzams nei ištolo nepavyko Amerika taip įsistiprinti, kaip anglams. Čia svarbią rolę lošė tas, kuriais tikslais kuri tauta vyko į Naująjį Pasaulį.

Ispanai spraudėsi Amerikon, kad ko daugiausia aukso ir kitokių brangmenų prisiplėšus, kad tokiu būdu Ispaniją pralobinus. Anglai čia atvyko steigti kolonijas ir čia amžinai apsigyventi. Prancūzai vyko Amerikon nei tam, kad tame krašte apsigyventi, nei tam, kad jį išnaudoti. Jų svarbiausias tikslas buvo kailių biznis.

Anglai vyko Amerikon su moterimis, su šeimynomis ir čia kurdavosi pastovų gyvenimą.

Tarp ateivių prancūzų be pirklių buvo misijonierių, avantiuristų, naujų žemių tyrinėtojų, agentų, karininkų, kareivių. Jų moterų nedaug teatvažiuodavo.

Prancūzai su indijonais būdavo draugišgesni, negu anglai. Anglai nemėgdavo indijonų. Prancūzai susižavėdavo indijonais, vadindavo indijoną "mon frère sauvage", tai yra "mano laukinis brolis". Prancūzai neretai su savo laukinio brolio dukterimis arba seserimis tuokdavosi. Prancūzai išmokdavo indijonų kalbos, persiimdavo jų papročius ir pilnai prie jų prisitaikindavo. Ypač prancūzų misijonieriai prisitaikindavo prie indijonų ir jie įgydavo jų pasitikėjimą. Be ypatingo pasipriešinimo iš indijonų pusės prancūzai

varėsi vis gilyn ir tolyn į vakarus, vietomis įsteigdami tvirtoves ir misijas.

Prancūzai nekantriai žiūrėjo į anglų atsiradimą Atlantiko pakrantėse. Prancūzai sakė, kad anglams pripažįstą tik Atlantiko pakrantę, o visą kitą šiaurės Amerikos kadir dar neištirtą dalį pasiskyrė sau. Prancūzai statė tvirtoves, kad sulaukius anglų plitimą ir vakarus. Vėliau Amerikos prancūzai panor anglus visai išvyti iš Amerikos. Todėl reikalavo iš Prancūzijos vis daugiau kareivių. Sakė, norį anglams užduoti tokį smūgį, kad jiems ant visados išeitų apetitas grįžti Amerikon.

Tuo laiku Prancūzijoje viešpatavo didingas karalius Liudvikas Keturioliktasis. Jisai buvo didelis garbgodis, mėgo dideles iškilmes, pokilius, statydino brangius rūmus, puošė Paryžių. Jam tiko užkariavimai ir Amerikoje, bet Amerika buvo tolimai mažai žinoma ir sunku buvo pramatyti galimybes Naujame Pasaulyje. Karalius Liudvikas į Ameriką siuntė labai gabius gubernatorius ir drąsius naujų žemių tyrinėtojus. Tie Prancūzijos vyrai Naujame Pasaulyje matė nesvietiškas prancūzų tautai galimybes, matė anglų įsigalėjimą ir pavojų iš jų pusės ir reikalavo iš Prancūzijos daugiau jėgų. Bet užtektinai pasipirties nesulaukė ir neilgai truko iki anglai Amerikoje persivėrė prancūzus.

Ką prancūzai buvo nuveikę

Prancūzai buvo įleidę šaknis Kanadoje. Didieji miestai Quebec ir Montreal buvo prancūzų įkurti.

Jau aukščiau buvo minėta, kad prancūzų vadai ir garsūs pionierius Champlain užtraukė amžiną neapykantą indijonų gyvenusių į pietus nuo Kanados, New Yorko valstybėje. Tai prancūzų plėtimasis iš Kanados į pietus buvo užkirstas. Todėl prancūzai plėtėsi vis į vakarus, pasiekdami didžiuosius ežerus, Michiganą, Wisconsiną, Illinois valstybių ir Mississippi upės. Vietų vardai: St. Louis, Des Moines, La Salle, Joliet, Marquette aiškiai rodo jų prancūzišką kilmę.

Prancūzas Nicolet buvo vienas pirmutinių, kurie iš Montrealo leidosi tyrinėti vakarinių kraštų. Jisai 1634 metais, apsiginklavęs dviem dubeltavais pištelietais, leidosi tolimon kelionėn. Jisai turėjo Chinijos mondarino uniformą. Mat tąsyk dar tebebuvo tikima Amerika esąs vakarinis Azijos pakraštis ir kad bekeliuojant toliau į vakarus bet kurią dieną galima patekti Chinijon. Todėl keliautojui patekus Chinijon, būtų tinkama pasirodyti chiniškai apsirėdžius. Nors Nicolet nepateko Chinijon, bet su savo chiniška uniforma, o ypač šaudydamas abiem rankom pištelietais, labai imponavo indijonams. Jisai keliavo pėsčias ir plaukė valtėmis per ežerus ir upes. Persiiręs pagalios per šiaurinę Michiganą ežerą dalį pasiekė Green

įlanką ir Wisconsiną valstybės pakraštį. Ikišiol jisai keliavo per žemes prancūzams draugingų indijonų apgyventas. Perplaukus Michigano ežerą, galėjo būti kitaip. Gandas apie atkeliavimą nematyto balto žmogaus iš rytų greit pasklido po apylinkę. Susirinko apie 5,000 indijonų su šeimynomis. Prancūzas su chiniška uniforma ir ugnim spjaunančiais pištelietais labai užimponavo indijonams. Jų tarpe jisai išgyveno du metus.

Indijonai papasakojo prancūzui apie didžią upę vakaruose. Sakė, kad ta upė tekanti į pietus per kaitrias šalis ir niekas nežina, kur jos galas. Nicolet keliavo ieškoti pagarsėjusios upės ir jau netoli jos buvo nukeliavęs. Dėl nežinomos priežasties pasuko atgal ir grįžo su naujienomis į Montrealį.

Karas sutrukdė veikimą

Tolimesnį prancūzų plitimą į vakarus sutrukdė indijonų karas, kurs tęsėsi net 30 metų. Karas prasidėjo daug maž 1660 m. Tąsyk prancūzų Kanadoje buvo tik apie 3,000. Iroquois indijonai, gyvenusieji New Yorko valstybėje užvedė smarkią kovą prieš indijonų gentis, gyvenusias į šiaurę. Kartu jie kariavo ir prieš prancūzus. Prancūzai buvo dideliame pavojuje. Jie susisipietė į tris miestus — Quebec, Montreal ir Three Rivers. Iroquois indijonų karingumą ataušė prancūzų būrelio pasiaukojimas.

(Daugiau bus)

WISCONSIN'Ų LIETUVIŲ ŽINIOS

VIKTORAS MANDRAVICKAS, generalis agentas
815 — 45th Street, Kenosha, Wis.

RACINE, WIS.

Gegužės 21 d. Šv. Kazimiero parapijoje buvo pirmosios vaikų Komunijos diena. Brangi tai šventė, kuri daro malonų įspūdį visiems parapijoms, o ką jau kalbėti apie tėvus. Nors mažas buvo būrelis berniukų ir mergaičių, bet gražiai išmokinę artintis prie Dievo stalo. Prie vartelių buvo pastatyta dvi mažos mergelės, su gėlių buketais, kaip garbės sargyba. Jaudinantis buvo reginys. Neveltui išganytojas pasakė: „Leiskite priimančiam mažuolėms, nes jų yra daug karalystė.“

Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių ir daugelisėjo prie šv. Komunijos. Altoriai gražiai gėlėmis papuošti. Bažnyčios grindys švariai išmazgotos. Tai dėka gerų parapijonių ir altorių Puošimo draugijos.

Mišias laikė visas apeigas atliko, taip pat vaikus į skaplierius įrašė svečias misijonierius pranciškonas kun. Kaziauskas. Šeštadienį popiet ir vakare pagelbėjo klebonui klausyti išpažinčių.

Skubūs užsakymai

Keletas mažesnių dirbtuvių gavo skubų užsakymų ir dirba dienomis ir naktimis 7 dienas savaitę. Kurie gavo darbo, nudžiugo, bet nežinia kaip ilgai dirbs. Visgi geriau, nors ir neilgam. O gal jau pradės taisyti darbai. Racine didelį nuostimtį darbininkų ir šeimynų dabar užlaiko miestas.

Namai perėjūnams

Racine miestas turi didelius namus perėjūnams. Nemokamai apsistoję gauna nakvyne, 2 kartą pavalgyt ir išsimaudyt veltui. Po to, turi kraustyti iš miesto. Namų užvaizda sako, kad svečių netrūksta. Žinoma, miestui kainuoja išlaikymas, bet už tai nereikia perėjūnams davinėti išmaldą, ypač biznieriams, kurie laiko valgomuosius daiktus. Pirmiau neatsigindavo, o dabar liūsi nes miesto majoras

paskelbė, kada niekas neduotų nikelių prašantiems, nes daugelis už gautus pinigus ne valgio, bet gėrimo perka. Dabar prašantiems išmaldos nurodoma vieta, kur tokius priima.

Ir trumpu laiku viskas sustvarkė, pranyko ant gatvių prašytojai ir po namus vaikų negazdina.

Nors tokie „svečiai“ važiuoja nuo krašto iki krašto, bet miesto tvarką žino pirmu išlipa iš prekinėjų vagonų. Visi sužino jiems skirtą vietą. Žmonės patenkinti tokia miesto tvarka; patenkinti ir perėjūnai.

B. V.

Birželio 3 d. Racine įvyko didelės iškilmės — priėmimas Chicago Tribune grožio karalienės, Lillian Anderson, su visomis jos paldovėmis.

Kas skaito angliškų laikraščius, senai viską žino, ypač sporto mėgėjai. Bet lietuviams, ypač augusiems, tas mažai apeina.

Vienok, aš noriu pažymėti, kad niekas kitas nebūt tiek daug žmonių sutraukęs, kaip viršui minėta panelė; kad ir pats Rooseveltas arba didžiausias pasaulio mokslininkas. Stotį ją pasitiko gubernatoriaus atstovas, miesto majoras ir daugybė atstovų visokių klubų ir draugijų. Briežė 4 benai uniformose. Žmonių minios: vyrų, moterų, senų, jaunų. Paradiui įvažiavus į vidumių miesto Rotušės varpais pradėjo skambinti. Visi viską pamiršo: visur užviešpatavo linksmumas. Bugnais muše, bene griežė, miesto varpai skambėjo. 50 merginų ant flotų vežiojo po miestą.

„Karalienė“ atvažiavo specialiu traukiniu 12 val. dieną. 4 val. popiet vėl grįžo į Chicago, nes vakare buvo priėmimas. Kalbėjo tik keturi kalbėtojai, kad nepavargint „grožybės“.

Lillian Anderson dirba už kasierką viename restorane. Lange jos paveikslas paskendęs gyvose gėlėse su daugybe parašų. Merginos tirpsta iš pavydo.

Birželio 4 d. draugai ir draugės surengė „surprise party“ parapijos sekretoriui Tamošiui ir Barborai Zizminskiams iš priežasties 15 metų laimingo vedybinio gyvenimo. Zizminskiai augina sūnų ir dukterį; yra geri katalikai, visur ir visada darbuojas parapijai ir visuomenei; niekad nepamiršta ir tėvynės Lietuvos ir jos reikalų; pasiturintieji žmonės: turi biznį apavų krautuvelyje, 804 State St.; mandagūs apsiėjime, malonūs susėjime, be puikybės. Taigi, kaip tokie, nemažai turi ir draugų. Nupirkta puikių dovanų. Rengėjai ir dalyviai sveikino ir linkėjo ilgiausių metų.

Tarpe daugelio svečių, buvo ir mūsų gerb. klebonas kun. A. Balinskas; iš biznie-

San Clemente, Calif., šiomis dienomis nuslinkusi nuo kalno žemė sugriovė, kaip atvaizde matome, puošnią to miesto majoro Thomasa Murphine \$50,000 vertės rezidenciją.

rių A. ir O. Vasiliauska, A. Štas gėlėmis. Altoriai taip pat ir E. Jurgaičiai, kurie daugiausiai ir darbavos surengime „parės“ ir nupirkime dovanų. Daug prisidėjo ir Agota Zizminskaitė.

Viskas buvo gražiai surengta, pietūs skanūs, valgiai pagaminti geriausių šeiminių; stalai gėlėmis papuošti, svečiai draugiškai kalbėjosi. Pasilinksminę, palinkėję šeiminkams ilgiausių metų išsi-skirstė.

B. V.

KENOSHA, WIS.

Birželio 4, būrys Šv. Petro parapijos mokyklos vaikų pirmą sykį priėjo prie šv. Komunijos.

Iškilmingos mišios buvo 8 valandą ryto. Prieš mišias buvo procesija, kuri prasidėjo iš mokyklos. Procesijai buvo parngtas per bažnyčią takas su skliautais, kuris buvo papuo-

Birželio 4 įvyko mokyklos užbaigimas. Šimet mokyklą baigė septyni vaikai ir devynios mergaitės. Visi bendrai priėmė šv. Komuniją.

Mergaičių sodalicijos mėnesinė bendroji Komunija įvyko sekmadienį, birželio 4 d. Susirinkimas ir pusrytis buvo po mišių.

„Linkime daugiausia laimės šiame pasaulyje!“

YRA laikas kuomet negali pributi vestuvėse ar kitokiame rengimuose, bet tik retai negali pributi ten telefonui. Rūpestingumas pašaukti telefonu tokiuose atsitikimuose visuomet įvertintas tų kuriuos pašaukti ir žinoma „Dovana duodanti!“ Kur nebu šauktumė, išlaidos mažos.

Ateinantį sekmadienį, birželio 11 d., šv. Vardo dr-jos mėnesinė bendra Komunija. Po mišių bus susirinkimas ir pusrytis. Nariai stengkitės įrašyti naujų narių.

Vyčių 38 kuopa rengia checker turnamentą ir card partį, ketvirtadienį, birželio 8, vakare. Per praeitas dvi savaites labai gerai pasisekė. Jaunimas darbuojas ir darbuosis. Daugelis žmonių pasako apie Vyčius, kad niekas iš jų. Tai netiesa. Jei pasitaiko skundų, juos prašome pranešti per kuopos susirinkimus.

Sekmadienį, birželio 11 d. paskutinė diena velykinei. Ku-

rie dar nėra atlikę, arba kurie užmiršo, neužmirškite atlikti. Kiekvieno parapijono priedermė atlikti velykinę.

Šv. Petro parapijos choras rengiasi dalyvauti „Dainų šventėje“, kuri įvyks Racine, Wis., birželio 25 d. Prašomi visi choristai lankytis į praktikas.

Don't You Know?

WAUKEGAN, ILL.

IS CHORO VEIKIMO

Šv. Baltramiejaus parapijos laikė mėnesinį susirinkimą birželio 3 d. Pirm. atidarė susirinkimą, o rašt. per-

skaitė nutarimus, kurie vienbalsiai priimti.

Pirmiausiai svarstyta apie Lietuvų Dieną Chicagoje. Chicagiečių pakvietimas priimtas, bet chorui atsilankyti ir padėti išpildyti programą labai sunku, nes choras yra labai didelis; pasidarytų daug lėšų.

Kitas dalykas Dainų šventė, Racine, Wis., kuri bus birželio 25 d. Gautas laiškas ir gaidos. Su laišku taip pat atsiųsta ir tikių parduoti. Be dainų, tą dieną bus visokių margumynų; bus ir šokiai dykai. Įžanga į parką kainuos 15c.

Trečias dalykas — Wanke (Tęsa ant 4-to pusl.)

DUOKITE VISUS SPAUDOS DARBUS „DRAUGUI“

ATLIEKAME

Spaudos Darbus

Greitai, Gerai ir Pigiai

SPAUSDINAME:

Tikietus,
Plakatus,
Serijas,
Programus,
Posterius,
Įvairius atsisaukimus,

Bilas,
Laiškus,
Konvertus,
Draugijoms Blankas,
Konstitucijas,
Kvitų knygeles.

Ir Kitokius Spaudos Darbus

Visais spaudos reikalais kreipkitės,

Draugas Pub. Co.

2334 S. OAKLEY AVENUE

CHICAGO, ILL.

Telefonas Roosevelt 7790

Ponia Gertruda Bowler iš Sheboygan, Wis., demokratų racijonolio komiteto narys, kuriai tos valstybės demokratai siūlo kandidatūrą į J. A. V. senatorius. Rinkimai įvyks ateinančiais metais. Dabar Wisconsin'o val. senatorium yra Robert M. La Follette.

BULL RUNN

BY CARL ED

Sure, the
Wiff Will Let
Bull Buy
the Car but—
Who's Going
to Drive It?
Ask the
Missus!

LIETUVOS VALSTYBĖS
KONSERVATORIJA

(Tęsinys iš 2 pusl.)

zitoriui Frejeriui; Stepas Butkevičius buvo ilgus metus Tambovo konservatorijos fortepijonų klasės profesorium; Juozas Goštautas (smuikininkas) buvo Varšuvos Mažosjo teatro dirigentu; Vladas Krasauskas buvo Vilniaus Katedros vargonininku; Petras Mikušis taipgi kur tai tarnavo ir daugelis kitų atsižymėjo savo gabumais. Kai kurie iš minėtų asmenų, baigę konservatoriją, kaip atsilyginimą kunigaikščiui, po metus kapelmeisteriavo ir vargoninkavo Rietave esamoje mokykloje.

Laikui bėgant, iš mokinių, kurių skaičius vis augo, — ir dvaro tarnautojų, susiorganizavo pučiamųjų muzikos instrumentų orkestras. Kai mokiniai instrumentalese klasėse, kurios mokiniams dauginantis buvo atidaromos apart pirmiau minėtų — naujos, žengė pirmyn, kurių vedimui buvo pakviesti įvairių instrumentų specialistai mokytojai, tuo met įvedamas tam tikras uniformas ir suorganizuojamas didelis orkestras. Tas maždaug pripuola apie 1883 m. Orkestras buvo pučiamųjų instrumentų ir simfoninio sastatas; bendras simfoninio orkestro ansamblis sudarydavo iki 60 dalyvių. Laikui bėgant i:

orkestrui vystanties, buvo pakviestas jau specialistas dirigentas, čechas, baigęs Pragos konservatoriją kaip dirigentas-smuikininkas, Juozas Mašek. Kai orkestras gerai išsivystė, nes atvykus Mašekui kunigaikštis užpildo komplektą simfoniniui orkestrui naujų instrumentų Paryžiuje, tuo met vasaros metu važiuodavo į Majorenhofą, palei Rygą, kuroroto svečius linksmininti. Remiantis tų laikų spaudos žiniomis, orkestras buvęs gerai išlavintas. Būdavo laikotarpis, kuomet orkestras sumazėdavo iki 25 griežikių. Priežastis buvo tam: didelė disciplina, kurios jaunimas negalėjęs ilgai kęsti; matyk, nuo 9 val. vak. turėjo eiti gulti ir 7 val. ryte kelti. Dienos visas laikas buvęs padalintas įvairioms pamokoms ir bendriems pratimams. Daugiausiai buvę krepiama atyda į instrumento specialybę. Bendras lavinimas nebuvo praktikuojamas, ne-

WAUKEGAN, ILL.

(Tęsinys 3 pusl.)

gan'e Dainų Šventė, kuri bus rugpjūčio 30 d. Atstovai išrinkti atlankyti tuo tikslu visas draugijas. Norima šią Dainų Šventę padaryti vieną didžiausių, įspūdingiausių, kokios lietuviai čia nėra matę. Be to, choras gavo parapijos komiteto laišką, kuriame prašoma paaukoti dėl dažu bažnyčiai nudažyti. Choras nusitarė tam tikslui surengti bunco ir card party. Visi prašomi atsilankyti. Tikietai kaina maža, bet bus gerų dovanų. Kiekvienas atsilankęs į šį bunco ir card party nesigailės. Vakarėlis įvyks birž. 7 d., 8 val. vakare.

Metinis choro basket piknikas įvyks trečią rugpjūčio mėn. sekmadienį. Koresp.

bent, jei skaityti mokslu, kur pati kunigaikštienė asmeniškai mokindavo orkestrantus lenkiškai skaityti, rašyti ir paįbybos. Pamokos visos buvo vedamos lenkų kalba. Naujai pastoję žemaičių vaikai, nors ir nemokėjo lenkiškai greit pramokdavo.

Mokiniai buvo priimami su lig tam tikra sutartim, nemažiau 5 metų laikotarpiui. Įstojantis turėjo atsivežti savo patalinę ir skalbinius; visa kita buvo kunigaikščio. Orkestrantai dėvėdavo gražių uniformų, kiekvienas iš jų turėjo gražų žirgą ir gerą medžioklinį šautuvą. Daug jų buvo vietinių gyventojų vaikai ir kunigaikščio tarnautojų, bet buvo daug atvežamų iš Vilnijos, Rygos, Galicijos ir kitų kraštų kur kunigaikščio buvo dvarai.

Mirus kunigaikščiui, iširo ir orkestras, tas atsitiko po 1903 m. Likę be darbo orkestrantai išsiklaidė po didžiuosius Rusijos miestus. Kadangi jie buvo geri orkestrantai, lengvai gaudavo vietas pirmaciuose didžniusių orkestruose. Jų galima užtikti Vilniuje, Rygoje, Petrapilyje, Maskvoje, Varšuvoje net ir Amerikoje, o taip pat vieną kitą užsilikusį Lietuvoje (Rietave, Panevėžyje, Kaune), o dirigentas Mašek 1926 m. dar tebe gyveno buvusiam kunig. Oginskio dvare Salantuose, Kretingos apskr.

Iširus orkestrui, žmonės labai jo pasigedo, nes kas sekmadienis girdėdami gražų bažnyčioje giedojimą, bažnyčioje pasidarė tuštuma. Nors orkestro tarpe per kiek metų išimtinai buvo vartojama lenkų kalba, vienok kaimiečių lenkiškumas nepaveikė, jei ne skaityti visokių dvaro tarnautojų. Nors ir netiesioginiai, bet visgi ir orkestras prisidėjo prie lenkiškumo platinimo Rietave. Apie tai randame labai charakteringą žinią, nors ir nepritinkančią spaudoje paminti, bet kadangi istorinis dalykas, pacituosiu iš "Tėvynės Sargo", 4-5 Nr., 1902 m. sekančią ištrauką: "Rietave kunig. 30 muzikantų (kunigaikščio valkatos) mergininkų, kurie neklauso pamokslų o su mergomis pakrumeis ištvirkauja, padavė vyskupui prašymą sakyti jiems lenkišką pamokslą... nesuserinko ir pamokslas nebuvo... "Ten pat nr. 7-8, 1903 m. rašoma sekančiai: "Rietave yra 50 jo (kunigaikščio) orkestrus muzikantų. Lenkiška evangelija pirmą kartą perskaityta 22, VI, 1903 m. iki šiol nebuvo, o dabar

jau kas sekmadienis skaitoma..."

Orkestrui iikvidavus, pėdsakų muzikos žvilgsniu Lietuvoje, galima sakyti, neliko, nors kai kurie ir likosi Lietuvoje, bet jie visai kitais darbais užsiėmė. Amerikoje matome su p. A. Poicium Chicagoje pirmais metais veikiantį Bethoveno konservatorijos organizavime, Joną Jakaitį (smuikininką), Edvardą Bakševičių (kornetistą) ir V. Bžerskį (trombonistą); tai rodo ir visi kurie atsistojo grynai lietuvių įstaigos vadovų tarpe, veikdami kartu su lietuvišiais ("The Beethoven Conservatory of Music, season 1915-1916". Chicago, U. S. A.), apart to yra dar vienas kitas Lietuvos karo orkestrų kapelmeisteriais (A. Sviatikas ir k.).

4. Apie 1885 m. Rokišky, grafiene Marija Tyzenhausen Prėdzdiekiekienė įsteigė vargonininkų mokyklą. Be vargonų ir piano, mokiniai taip pat buvo mokiami ir orkestro instrumentais griežti, bet nebuvo visiems privalomi, galėjo pasitenkinti vien tik vargonais. Mokykla turėjo du kambarius (Rietavo orkestras turėjo didelį trijų aukštų mūrinių namą su internatu ir sale bendrom praktikom): pirmame buvo vargonai 8 balsų su 2 bals. pedalams, o antrame — 4 balsų vargonėliai ir pi-

anas. Instrumentai buvo visų rūšių simfoninio orkestro išskyrus anglų ragelį ir arfą. Mokinių būdavo 20-30. Kiekvieną šventadienį laike sumos buvo giedama su choru (chore dalyvavo apart mokinių iš miesto mergaitės, o orkestrėli pašaliniai vyrai) orkestrui pritariant mišias ir kitas giesmės. Orkestras susidaręs iš apie 12 žmonių grieždavo šokių muziką. Visas centras buvo dedamas ant vargonininkavimo. Kursas buvo 5 metų, bet retas tą laiką išbūdavo, nes dažniausiai pastodavo vyresnio amžiaus ir kur nors jau vargonininkavę; kiek prasimokinę išeidavo vargonininkauti; mokinių tarpe buvo ir moterų. Mokslas buvo dykai, reikėdavo turėti savo butą ir valgi; grafiene dviem davė stipendijas po 6 rub. mėnesiui, laikui bėgant jos išnyko. (Daugiau bus)

Gimimo parapijos Mokyklos Motinų Rėmėjų draugija perreita sekmadienį turėjo mokyklos naudai piknikėlį, kas visais atžvilgiais pasisekė. Į piknikėlį apsilankė gerb. mūsų klebonas kun. A. Baltutis ir keletas mūsų parapijos profesionalių. Draugijos narės kiek galėjo, tiek apsilankiusius svečius vaišino ir dėkojo už parėmimą.

Iš piknikėlio liks daugiau kaip 23 dol. gryno pelno. Tas mokyklai. (Daugiau bus)

VAŽIUOJANČIŲ Į LIETUVĄ
DĖMESIUI

Kas mano ŠIA VASARĄ VAŽIUOTI Į LIETUVĄ, jau laikas pradėti rūpintis kelionės reikalais: a) iš anksto apsirūpinti reikalingais dokumentais; b) gauti pasus ir vizas; rezervuoti vietas, nes pirmiau užsiregistravę, visada geresnes laivuose vietas gauna.

"Drango" laivakorėjų skyriaus vedėjai yra patyrę, duos patarimus ir visus reikalingus dokumentus išpildys.

Netrukus išeina šie gražūs ir patogūs laivai: Birželio 15 d. "Aquitania", birželio 24 d. "United States", birželio 29 d. "Berengaria", Liepos 3 d. "Gripsholm" ir daugelis kitų laivų.

"Drango" laivakorėjų agentūra parduoda laivakortes ant visų linijų ir geriausių laivų į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus.

NAUJOS KNYGELĖS

Išėjo iš spaudos maldaknygė Atleidų Šaltinis. Paruošė ją ir išvertė T. Kazimieras apucinas, išleido seserys kotrinietės. Maldaknygėje yra paaiškinimas apie atleidus ir daugiau, kaip 300 įvairių mairų, kuriom popiežiai suteikta atleidus. Nors visos maldos geos, bet už vis geriausios yra tos, kurioms suteikti atleidai. Ši knygelė turėtų būti visų katalikų rankose. Kaina su apvaisais 65c.

"DRAUGO" KNYGYNE
2334 So. Oakley Avenue,

DANGIŠKASIS DVARAS

Ką tik iš spaudos išėjo nauja knygtė vardu Dangiškasis Dvaras arba Šv. Liutgar-

dos Malda, parašė Karmelitas J. B. R.

Viršminėta knygtė patartina visiems įsigyti, tenai rasite daug naudingų pamokinių, puslapių 48, kaina tik 10c., užmokestį galite siųsti markėmis (stamps).

"DRAUGAS" PUB. CO.
2334 SO. OAKLEY AVE.,
CHICAGO, ILL.

NEW YORK, birž. 5.

Valstybės alkoholinių gėrimų boardas suvaržė šiame mieste alaus pardavinėjimą. Alaus pardavinimą skyrė tik viešbučiams ir didesniems restoranams. Vietos spauda šį varžymą atakuoja. Alus darbininkams neprieinamas.

PADĖKONĖ

JUOZAPINA RIMKEVIČIENĖ kuri mirė gegužės 31 d. ir tapo palaidota birželio 3 d., 1933 m., 9 val. išs. sv. Kazimiero kapinėse amžinai nutilus ir negiedama atidekoti tiems kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į tą nešvengiamą vietą.

Aes atimamai ir apgailėdami jos pašalinimą iš mūsų tarpo dėkome mūsų dvasiškam tėvui kun. kleb. H. J. Vaicunui, kuris atlaikė įspūdingas pamaldas už jos sielą ir paskė pritaikytą pamokslą. Dėkome mišų aukotojams, Andrejauskų šeimynai, Mariai Jurgeičai, B. Jesuaitių šeimynai; gelių aukotojams, broliams Jonui, Pranciškui, Kazimierui ir Adomui Andrejauskams, giminėms J. Klaptauskų šeimynai ir Petkevičių šeimynai.

Dėkome graboriui A. Petkui, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydė ją į amžiną, o mums palengvino perkesti nuliudimą ir rūpesčius. Dėkome nariams Dievo Motinos Sopulingos draugijos už dalyvavimą laidotuvsė, dėkome grabuotojams ir visiems kurie pagudė mūsų nuliudimo valandą ir pagaliai dėkome visiems dalyvavusiems laidotuvsė žmoniems; o tau mūsų mylima motinėle sakome: išėkis šaltėj žemelei ir lauk mus pas tave ateinant.

Nuliudę lieka: Tėvas, Dukrė, Sūnai, Marti ir Žentas.

PRANEŠIMAS

Vasaros piknikų rengimo
Komisijoms

RUTOS SALDAINĖS iš Šiaulių. Taipgi Maisto išdirbystės lašiniai, palengvicos, įvairios dešros, kumpiai iš Kauno. Šie lietuviški produktai labai tinka vasaros parengimams, piknikams, išvažiavimams, vestuvėms, krikšty-noms, baliams.

Su užsakymais kreipkitės pas Rutos daržo komisiją 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

NE NUSIMINKITE

Jūs galite gauti pas savo valstinišką tam tikrą TONIKĄ, kuris per ilgą laiką buvo vieno įžymaus Gydytojo prekė. Tai yra tikrai gera naujiena dėl vyrų — tik reikalaukite

Nuga-Tone

Mėnesinis treatmentas už Dolerį pilnai garantuotas. Jeigu jūs jaučiate tvirtesni, arba jeigu neate pilnai potenkintas, jūsų pinigai bus jums sugrąžinti.

YOU SAVE IN BUYING

KC BAKING POWDER

25c. \$25c

SAME PRICE today AS 42 YEARS AGO

Double Tested! Double Action!

MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

Buy gloves with what it saves

Nereik mokėti 50c. už dantų pastą. Listerine Tooth Paste gaunama po 25c. Tėmyk, kaip gerai ji veikia. Ją vartotadamas per metus sutaupai \$3.00.

LISTERINE TOOTH PASTE 25c

IN OUR OFFICE

**MOTERŲ PER 28 METUS NEŽIURIS
IR NEISGYDOMOS JOS YRA**
 ūdių, inkstų ir pūslių, užnuodijimą, krū-
 zimą, galvos skausmus, skausmus ko-
 ūrų ir pasilpingas ligas. Jeigu kiti
 ir persitikrinkite ka, jis jums gali pa-
 etų ir išgydė tūkandžius ligonių. Pat-
 OS; Kasdien nuo 10 valandos ryto iki
 vakaro. Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1
 pas Keeler Ave. Tel. Crawford

CHICAGOJE

KAS VEIKIAMA GIMIMO P. ŠVEN. PARAPIJOJ, MARQUETTE PARK

Pasaulinės Parodos draugijų valdybų narių susirinkimas įvyks ketvirtadienio vakare, birželio 8 d., 8 val. vak., parapijos svetainėje.

Kviečiame visų draugijų atstovus atsilankyti. Yra svarbų reikalų svarstymui.

Valdyba

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų 8 skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienio vakare, birželio 9 d., lygiai 8 val., parapijos svetainėje.

Kviečiame visas nares atsilankyti, nes yra svarbų dalykų svarstymui. Kviečiame ir naujų narių atsivesti.

Valdyba

SUSILĖS DIRBA

Naujas "Draugo" platintojas labai rūpestingai atlieka savo darbą, stengdamasis, kad kiekviena lietuvių katalikų šeima skaitytų katalikiškus raštus ir ragindamas, kad visi būtų atsargūs su bedieviškais laikraščiais ir nemėtytų lyg į balą savo centų, bet visomis išgalėmis remtų savąjį katalikiškąją spaudą.

Vaikščiodamas su kat. spauda sykiu platina savo parapijos pikniko tikietus, taip pat organizuoja biznierių, draugijų, politikierių, kad visi šauniai pasirodytų birželio 11 d., Vytanto parke.

Praleidus savo parapijos pikniką kitą savaitę pradės talką "Draugo" didžiuliui piknikui, kurs bus liepos 9 d., Birutės darže. Visi marketparkečiai visais kat. spaudos reikalais kreipkitės pas "Draugo" agentą: St. Staniulį, 6651 S. Talman ave.

LABDARYBĖS SKYRIUS.

1 KP. SUSIRINKIMAS

(Tęsinys 4 pusl.)

Labd. Są-gos 1 kuopos susimas įvyko gegužės 26 d., 8:30 val. vak. Daug narių atsilankė ir svarstė daug dalykų.

Naujas narys prisirašė p. M. Šveikauskas.

Apie pikniką "Vainikų dienų" pranešė p. Sudeikienė.

Kuopa rengiasi prie kito Centro išvažiavimo birželio 11 d. Komisija išrinkta, p. Šveikauskas, p. Sudeikienė, p-lės Kalvaitė, Razbadauskaitė, Kleinaitė. Ta pati komisija rengs kuopos išvažiavimą, liepos 9 d. Visų prašome dalyvauti išvažiavimuose.

Mūsų Dvasios Vadas knu. F. Vaitukaitis atsilankęs į susimą pasakė mums gražią kalbą ir davė daug mums patarimų.

Darbininkės parap. piknikui išrinktos: p-lės Naviekaitė, Kalvaitė, Razbadauskaitė. Onytė

ŽINIOS IŠ ŠV. MYKOLO PARAP., NORTH SIDE

Motėrų Sąjungos 4 kuopa rengia bunco party šiandien, birželio 7 d., 7:30 v. vakare, Deksnų namuose, 2019 Pierce ave. Kaina tik 25c., o dovanų bus daug. Kiekvienas galės gauti po gražią dovaną. Tat, visi širdingai kviečiami atvykti pas Deksnius, kur linksmai ir gražiai galėsime praleisti vakarą. Visus kviečia

Komisija

KAS GIRDĖT AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS, WEST SIDE

SVARBUS PASITARIMAS

Birželio 7 d., 7:30 vak., parapijos darže kviečiami visi Rutos daržo steigėjai, medžių sodintojai, kontraktoriai, malioriai, muzikantai ir visi talikininkai ateiti į susirinkimą. Yra svarbų reikalų aptarti. Taipgi vakarais per visą vasarą, kaip ir pernai, galima turintiems laiko, kaip vyrams taip ir moterims ateiti į parapijos daržą po žaliais medeliais pasiskaityti laikraščių ir pasitarti apie parapijos veikimą ir kitokių reikalus. "Rutos" darže tvarkos dabos per vasarą vakarais A. Vaitcekauskas ir P. Gadeikis, parap. komiteto nariai.

ŽINIŲ-ŽINELĖS

× Praėjusį šeštadienį Šv. Kazimiero seserų kapelionijoj įvyko išleistuvės kun. M. Urbonavičiaus, kuris Marijonų Kongregacijos skiriamas klebonu Šv. Petro parapijon, Kenosha, Wis. Išleistuvėse dalyvavo gražūs inteligentijos būrelis.

× "Draugo" redakciją atlankė klierikas V. Šaulys, M. I. C., kuris, prieš išvažiuosiant į Romą aukštojo mokslo siekti, iš Thompson, Conn. parvyko kelioms dienoms pas tėvus, Waukegan'e, Ill., pasisvečiuoti. Birž. 15 d., su Am. L. R. K. Federacijos maldininkų ekskursija išplauks į Romą. Klieriko Šaulio asmeny Amerikos lietuvių visuomenės susilauks rimto vado, kovotojo už lietuviybę ir katalikų idealus.

× Chicagoj žada apsigyventi "Studentų Žodžio" redaktorius ir gabus organizatorius J. J. Pilipauskas.

× Virš du mėnesiu davęs misijas įvairiose lietuvių parapijose Rytinėse valstybėse kun. A. Petrauskas, M. I. C., šiomis dienomis atvyko į Chicagoj.

PRANEŠIMAI

Federacijos Chicago Apsk. susirinkimas įvyks birželio 7 d., 7:30 val. vakare, Aušros Vartų mokyklos kambary.

Didžiai Gerb. Kun. V. Kulikauskas, M. I. C., Marijonų vienuolijos provincijolas Amerikoje, šiandien apleidžia Chicagoj. Pakeliui sustos Thompson'e, Conn. ir birželio 15 d. išvyks Romon su Federacijos ekskursija. Drauge su juo išvažiuoja ir "Laivo" redaktorius gerb. kun. L. Draugelis, M. I. C.

KAS NAUJA ŠV. ANTANO PARAP., CICERO

Cicero Lietuvių Pagerinimo Politikos klubo susirinkimas bus šiandien, Lukštienės svetainėj, 1500 So. 49 ave., 7:30 val. vakare.

Gerbiamieji klubiečiai, malonėkite atsilankyti ir kaimynus paraginkite įsirašyti. Vie-

Visi atstovai ir visuomenininkai kviečiami į susirinkimą.

Valdyba

Archer Heights. — Marijonų Kolegijos Rėmėjų 41 skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio 8 d., 7:30 val. vakare, Lubertų namuose, 5537 So. Nordica ave., Chicago, Ill.

Prašomi visi nariai atsilankyti ir atsivesti naujų narių.

Valdyba

PATAISYMAS

Tilpusiam apie naujo Kristaus Karaliojo darbininką, kunigą L. J. Praspalių, aprašyme, "Draugo" Nr. 131, įvyko netikslumų, kuriuos čia atitaisome.

Pirmiausiai aukštąją mokyklą (High School) baigė Valparaiso universitete 1926 m. 1926 m. pradėjo lankyti St. Bonaventure Kolegiją ir baigė 1929 m. laipsniu A. B. St. Frances seminariją pradėjo lankyti 1929 m. ir baigė darbo M. A. laipsniu.

Toliau kun. Praspaliaus bro d., Birutės darže.

EKSTRA SUSIRINKIMAS

Visų parapijų dienraščio "Draugo" platintojai agentai, visų kolonijų draugijų atstovai arba pirmininkai ir visi katalikiškos spaudos rėmėjai kviečiami atvykti į susirinkimą birželio 7 dieną vakare į Aušros Vartų parapijos salę, svarbiam pasitarimui "Draugo" rengiamo didžiulio pikniko reikalui, kurs bus liepos 9

INSURANCE
NOTARY
PUBLIC

B.R. PIETKIEWICZ & C.
MORTGAGE BANKERS

PERKAM
Lietuviškus
BONUS

SIUNČIAM PINGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIU AGENTURA
PRISIRAŠYKITE Į MŪSŲ SPULKĄ
TEISINGUMU PAMATUOTAS BIZNIS

2608 WEST 47th STR. Tel. LAFAYETTE 1083

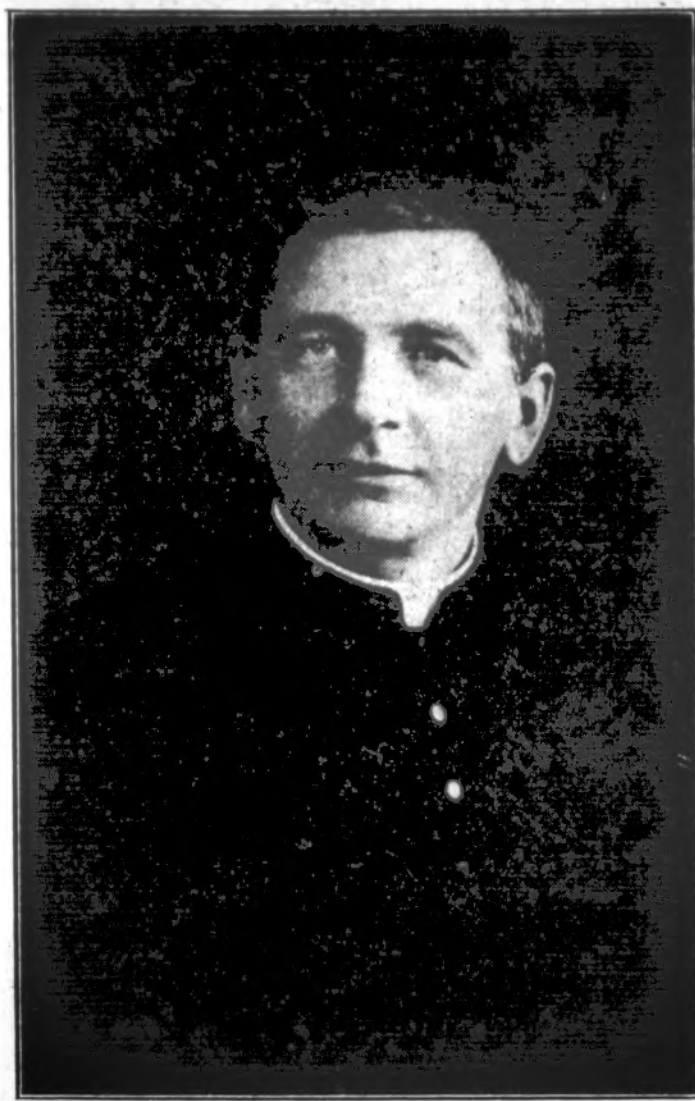
Phone CANAL 4124 FIRST CLASS WORK

JULIUS J. STORGUL

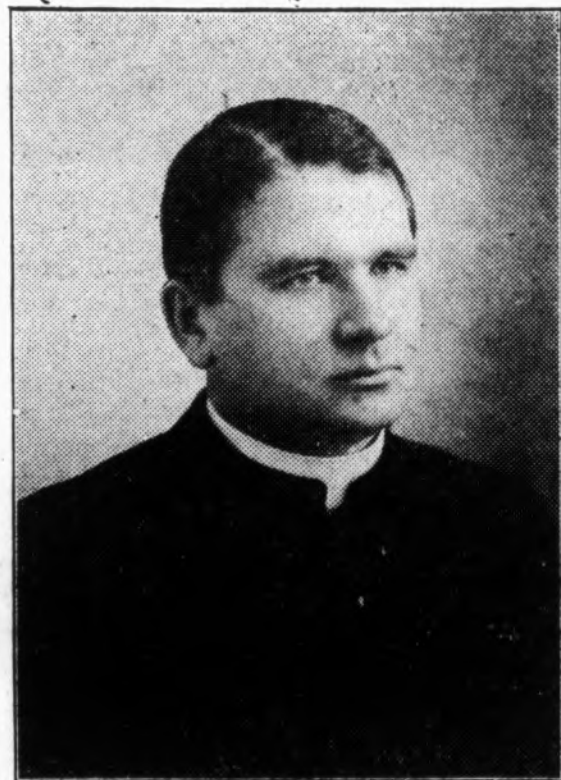
OVERHAULING and REPAIRING
Plumbing — Heating — Sewerage — Gas Work
CONTRACTOR

2240 W. 22nd STREET CHICAGO, ILLINOIS

Estimates furnished on request
No job too large — No job too small

Gerb. Kun. Antanas Petrauskas, M. I. C., garsusis misijonierius ir mūsų dienraščio bendradarbis, šiomis dienomis atvyko į Chicagoj, čia pagyvens per vasarą ir eis "Laivo" redaktoriaus pareigas.

Gerb. Kun. Mykolas Urbonavičius, M. I. C., kuris šiomis dienomis paskirtas Kenosha, Wis. lietuvių parap. klebonu. Ligšiol gerb. veikėjas buvo Šv. Kazimiero seserų vienuolyno kapelionu.

"THOR" SKALBIAMA MAŠINA

Sutaupys Jums pinigų, drabužius ir laiką. Kaina
\$37.50
ir aukščiau

Parsiduoda mokant tik-tai po
\$1.00
į savaitę.

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St.
Telefonas — Boulevard 4705—8167

Budriko Krautuvė duoda gražius lietuvių Radio Programus

Nedėliomis: W C F L 8 val. ryte ir 1 val. po pietų
Ketvergais: W H F C 7:30 valandą vakare

MISIJOS BRIGHTON PARK

Pereitą savaitę šv. Misijos buvo moterims, o šią savaitę vyksta vyrams. Vyrai nemano moterims užsileisti. 7:15 vak. eina stacijas, paskui klausosi misijonieriaus pamokslų. Vyrai! Brighton Parko ir kitų Chicago dalykų pasinaudokite šv. misijomis ir iškalbingais Tėvo Alfonso pamokslais ir raginami padaryti tvirtus pasiryžimus nusikratyti įvairiais bedieviškais šlamštais, o skaityti ir remti tik katalikišką spaudą.

Vyrai.

5000 DIENRAŠČIO "DRAUGO" PIKNIKO TIKIETŲ BUS PARDUOTA PRIEŠ PIKNIKĄ

J. Budriko dovana, 3417-21 S. Halsted St., "Draugo" piknike Birutės darže, sekmad., liepos 9, 1933, nusipirkęs tikietą ir laimėsi Jackson Bell radijo, 9 tubų, vertės \$50.00.

JOHN B. BORDEN

ADVOKATAS

105 W. Monroe St., prie Clark
Telefonas State 7660
Valandos 9 rytu iki 5 popiet

2201 W. Cermak Road
Panedėlio, Sėdėdos ir Pėtnyčios vakarais 6 iki 9
Telefonas Canal 6122

Namai: 6459 S. Rockwell St.
Utarininko, Ketvergų ir Subatos vakarais 7 iki 9
Telefonas Republic 9600

AN RENDOS

7 kamb. flatas, 4 miegamieji kamb. Galima turėti virtuvę apačioje. Visi patogumai, garadzius. Gera vieta dviem šeimynom.

Atsišaukite

1639 S. 50th Ave.
Cicero, Ill.

OKSAS EXPRESS

Kraustau Rakandus, Pianus už pėliausias kainas. Paaukit Lafayette 8980

J. OKSAS

2649 West 43rd St.

PERKAME, PARDUODAM IR MAINOME

Lietuvos Laisvės Bonus, Pirmus Morgičius, Namus, Farmas ir Bliznius visose valstijose. Taipgi darom įvairius legalius dokumentus, kaip tai, pirkimui arba pardavimui. Pasinaudokite mūsų apie 20 metų plačiu patyrimu biznyje ir teisingu patarimu, tas jums bus naudinga.

J. NAMON FINANCE CO

6755 S. Western Avenue
Chicago, Ill.
Tel. GROVEHILL 1038

CHRYSLER IR PLYMOUTH

Pirma pirkimo naujo arba varoto Automobilio širdingai kviečiame pamatyti Vėliausios Mados Chrysler ir Plymouth Automobilius, kurie turi moderniausias išbulinėjimas ir iki kokių kainos labai nužemintos kaip tai CHRYSLERIS \$795 F. O. B., o PLYMOUTH tikiai \$445 F. O. B. Tai gi nepraleiskite geros progos pamatyti naujus CHRYSLER ir PLYMOUTH automobilius pas Teisingiausią Automobilių Įstaigą

BALZEKAS MOTOR SALES

4038 Archer Ave.

Tel. Lafayette 2082

STANLEY P. BALZEKAS, Sav.